

Voorbeeld Taak-functieomschrijving Verpleegkundige Consultatieve Psychiatrie volgens FWG 3.0.

Algemene informatie:

Naam instelling :

Dienst / sector :

Afdeling :

Functie :

Kern / doel van de functie:

De VCP adviseert en ondersteunt collega- verpleegkundigen en andere hulpverleners in de algemene gezondheidszorg bij werkproblemen in het verplegen of verzorgen van zorgvragers met psychiatrische, psychosociale of gedragsproblemen. De VCP kenmerkt zich door deskundigheid op het gebied van consultatiemethodieken en het praktisch toepasbaar maken van de psychiatrische verpleegkunde binnen niet-psychiatrische settingen. Tot het specifieke aandachtsgebied van de VCP behoren de zorgvragers met een gecombineerde somatische en psychiatrische problematiek (co-morbiditeit). De VCP stelt zich tot doel de kwaliteit van zorg binnen zijn / haar aandachtsgebied te vergroten.

Tot de belangrijkste doelstellingen van de VCP behoren:

- *Verpleegkundig consulentschap*
- *Liaisonactiviteiten*
- *Deskundigheidsbevordering*
- *Directe zorg aan zorgvragers en hun sociale omgeving*
- *Innovatie en beleidsontwikkeling*

Plaats in de organisatie:

Situatieschets:

De VCP is een verpleegkundige zelfstandig werkzaam binnen de consultatieve dienst van de consult- en liaisonpsychiatrie. Hij/zij kan door verpleegkundigen en andere disciplines binnen en / of buiten de zorginstelling worden benaderd voor advies en ondersteuning.

De VCP werkt zelfstandig, heeft het gehele algemeen ziekenhuis en aanverwante instellingen als zijn / haar werkterrein en beweegt zich door de gehele organisatie.

Leiding ontvangen / geven:

De VCP ontvangt hiërarchisch leiding van de Manager Zorg / Beheer

De VCP ontvangt functioneel leiding van het Hoofd Behandelzaken (c-I psychiater).

De VCP ontvangt geen leiding m.b.t. de verpleegkundige zorgverlening binnen het proces van consult en consultatie aan verpleegkundigen.

Interne en externe contacten:

De VCP heeft dagelijks contact met patiënten en hun relaties.

De VCP heeft dagelijks contact met verpleegkundigen.

De VCP heeft contacten met anderen, zowel binnen als buiten de instelling, voor zover noodzakelijk voor het goed uitoefenen van het verpleegkundig consulentschap.

De VCP neemt actief deel aan diverse overlegvormen binnen de verschillende verpleegafdelingen.

Organisatieschema :

Niet bijgevoegd, per instelling anders.

Taken, verantwoordelijkheden in hoofdlijnen:

- Het verlenen van consulten / consultaties aan verpleegkundigen en andere hulpverleners.
- Het, in samenwerking met direct belanghebbenden, vaststellen van verpleegkundig beleid bij complexe problemen. Voorts de begeleiding en ondersteuning bij de uitvoering van dit beleid.
- Het in nauwe samenwerking met de consultatief- en liaison psychiater initiëren, participeren en meedenken, in de uitvoering van psychiatrisch behandelbeleid.
- Het signaleren van directe en indirecte hulpvragen, alsmede het herkennen van probleemgebieden die de verpleegkundige zorg bemoeilijken.
- Het verspreiden en overdragen van kennis en vaardigheden die betrekking hebben op de psychiatrische verpleegkunde bij somatisch zieke patiënten.
- Het ontwikkelen, verrichten van of deelnemen aan relevant verpleegkundig (wetenschappelijk) onderzoek en studie.

Uitvoering in activiteiten, resultaten:

Verpleegkundig consulentschap:

- De VCP verleent consult / consultatie aan verpleegkundigen en andere gezondheidszorg medewerkers, intra- en/of extramuraal, waarbij gebruik gemaakt wordt van een consultatiemethodiek.
- Coördinatie en begeleiding van psychiatrisch verpleegkundige zorg bij complexe verpleegproblemen.
- Het signaleren van directe en indirecte verpleegproblemen die de zorgverlening bemoeilijken.

Liaisonactiviteiten :

- Het signaleren van terugkerende problemen ten aanzien van de te verlenen zorg welke voortkomen uit persoonlijke, team en / of afdelings gebonden stressoren.
- Het herkennen van terugkerende werkproblemen ten aanzien van de psychosociale en verpleegkundige zorg waarbij organisatorische en / of beleidsmatige factoren een rol spelen.
- Het integreren van psychosociale / psychiatrisch verpleegkundige zorg.
- Het participeren in psychosociale overlegvormen betreffende de directe en indirecte patiëntenzorg.
- Het onderhouden van de relevante interne en externe werkrelaties die voor de functie noodzakelijk zijn.

Deskundigheidsbevordering:

- Het ontwikkelen en introduceren van verpleegkundige protocollen en richtlijnen, alsmede standaard verpleegplannen.
- Het overdragen van kennis en vaardigheden met betrekking tot de psychiatrische verpleegkunde in het algemeen ziekenhuis.
- Het initiëren, organiseren en uitvoeren van onderwijs mogelijkheden aan verpleegkundigen en andere disciplines.

Directe zorg aan zorgvragers en hun sociale omgeving:

- Initiëren, participeren en meedenken in de uitvoering van psychiatrisch behandelbeleid in nauwe samenwerking met de CL-psychiater zoals bijvoorbeeld:
 - Begeleiden van gegeven adviezen
 - Evalueren van behaalde resultaten
 - Contacten met externe instanties.
 - Verzamelen van aanvullende gegevens.
- Het verlenen van directe specifiek psychiatrische / psychosociale (verpleegkundige) zorg zowel klinisch als poliklinisch.
- Het voeren van een adequate afsluitende correspondentie welke mede wordt ondertekend door de cl-psychiater, m.b.t. consultvrager, huisarts en nazorg instantie.

Innovatie en beleidsontwikkeling:

- Het, in samenwerking met anderen, opstellen van onderzoeksplannen en mede ontwikkelen van instrumenten om de verpleegkundige praktijk toetsbaar te maken.
- Het participeren in algemeen verpleegkundig (wetenschappelijk) onderzoek.
- Het participeren in overleg organen en / of beleidsvergaderingen op micro, meso en macro niveau ten bate van kwaliteitsverbetering van de consultatief psychiatrisch verpleegkundige zorg.
- Het initiëren van preventief en algemeen beleid ten bate van groepen patiënten die binnen het aandachtsgebied van de VCP vallen.
- (Het opsporen, beoordelen en ontwikkelen van relevante onderzoeksvragen.)

Overige activiteiten:

- Het opzetten en bijhouden van een adequate administratie.
- Het registreren en verwerken van relevante werkgegevens.
- Het bijhouden van ontwikkelingen binnen de verpleegkundige beroepsgroep.
- Het ontwikkelen van de functie verpleegkundige consultatieve psychiatrie naar het niveau van nurse practitioner of verpleegkundig specialist.
- Lidmaatschap van de Vereniging voor Consultatieve Psychiatrische Verpleegkunde.

Functie-eisen, vaardigheden en verantwoordelijkheden:

Kennis:

Grondige achtergrond- en ervaringskennis binnen het vakgebied m.b.t. het zelfstandig analyseren, beoordelen en oplossen van probleemsituaties, is noodzakelijk en vindt zijn weerslag in het volgende:

- Kennis op Hbo-niveau is vereist en bestaat uit een opleiding A en B verpleegkunde en/of HBOV aangevuld met een opleiding Nurse Practitioner, Verpleegkundig Specialist Psychiatrische Verpleegkunde, of VO Beroepsinnovatie.
- Een ruime ervaring binnen de psychiatrische en algemene verpleegkunde is vereist.
- Kennis van de methodiek van consult / consultatie is vereist.
- Kennis van de belangrijkste verpleegkundige theorieën, visies en werkmethoden is vereist.
- Kennis van verpleegkundige diagnostiek is vereist.
- Kennis van psychiatrische diagnostiek (DSM-IV) in het algemeen en specifiek in relatie tot het gecombineerd optreden van psychiatrische- en somatische problematiek (co-morbiditeit), alsmede de belangrijkste methoden van behandeling, is vereist.
- Didactische- en communicatieve vaardigheden om kennis, kunde en vaardigheden te kunnen overdragen.
- Kennis van de “sociale kaart” van het adherentie gebied is essentieel.

Zelfstandigheid:

- De VCP verleent zelfstandig consult / consultatie aan verpleegkundigen en andere disciplines m.b.t. psychiatrische morbiditeit en probleemgedrag.
- De VCP voert op professionele zelfstandige wijze diagnostisch onderzoek uit bij somatisch zieke patiënten met psychiatrische morbiditeit dan wel vulnerabiliteit.
- De VCP functioneert in nauwe samenwerking met de c-l psychiater daar waar het psychiatrisch behandelbeleid betreft en is zelf verantwoordelijk voor het opstellen en uitvoeren van deelbehandelingen.
- De VCP treedt op als casemanager bij somatisch zieke patiënten met ernstige psychiatrische problematiek.
- De VCP is in staat weerstanden tegen psychiatrisch verpleegkundige bemoeienis in het algemeen ziekenhuis te overwinnen.
- De VCP kan snel beslissingen nemen en een leidende rol op zich nemen in crisis- en conflictsituaties.
- De VCP signaleert zelfstandig tekortkomingen in de zorgverlening en adviseert bij het opheffen van deze tekortkomingen.
- Het ontwikkelen van verpleegkundige protocollen en standaard verpleegplannen.
- De VCP functioneert zelfstandig, is zelf verantwoordelijk voor de organisatie van tijd en werkzaamheden.

Sociale vaardigheden:

Hoge eisen worden gesteld aan sociale vaardigheden m.b.t.

- Tact, invoelend vermogen, onderhandelingsvaardigheden is vereist.
- Het verlenen van directe specifiek psychiatrische / psychosociale (verpleegkundige) zorg zowel klinisch als poliklinisch.
- Coördinatie en begeleiding van (procesmatig) psychiatrisch verpleegkundige zorg bij complexe verpleeg- en gedragsproblemen.
- Het introduceren van verpleegkundige protocollen en standaard verpleegplannen.
- Het signaleren van directe en indirecte verpleegproblemen die de zorg verlening bemoeilijken.
- Het vermogen complexe situaties en (verpleeg)problemen tot een oplossing te brengen
- Het aangaan van hulpverleningsrelaties met patiënten.
- Het aangaan en bestendigen van ondersteuningsrelaties met verpleegkundigen en verpleegafdelingen (teams).

Risico's, verantwoordelijkheden, invloed:

- De VCP voert zelfstandig diagnostisch onderzoek uit bij somatisch zieke patiënten met psychiatrische morbiditeit dan wel vulnerabiliteit.
- De VCP is zelf verantwoordelijk voor het opstellen en uitvoeren van deelbehandelingen.
- Materiële en persoonlijke schade kan worden opgelopen in acute crisissituaties als gevolg van psychiatrische problematiek en / of probleemgedrag.
- Als gevolg van onjuist gegeven adviezen, begeleiding en behandeling, en het onjuist inschatten van de draagkracht van de patiënt / verpleegkundige, kan materiële en immateriële schade worden toegebracht.

Uitdrukkingsvaardigheid:

Hoge eisen worden gesteld aan de uitdrukkingsvaardigheid zowel schriftelijk als mondeling m.b.t.

- Het verwoorden en beschrijven van probleemanalyses.
- Het communiceren van adviezen en suggesties.
- Het communiceren met het multidisciplinaire behandelteam rondom de patiënt.

Hoge eisen worden gesteld aan de verbale communicatie met verpleegkundigen, patiënten en derden (partners, familie) m.b.t. psychiatrische problematiek en therapievormen.

Voorts moet de VCP in staat zijn onderwerpen en onderzoeksgegevens m.b.t. consult- en liaisonpsychiatrie in het algemeen en de eigen praktijk in het bijzonder, middels lezingen, grafieken en presentaties inzichtelijk te maken voor derden.

Bewegingsvaardigheid:

Een goed bewegingsapparaat alsmede een gemiddelde conditie is nodig om afstanden tussen verpleegafdelingen in (zeer) korte tijd te kunnen overbruggen.

Oplettendheid:

Oplettendheid is vereist in de begeleiding en behandeling van zieke patiënten met comorbiditeit, in het bijzonder bij het verrichten van observaties en het begeleiden en sturen van het herstelproces.

Oplettendheid is tevens vereist in het bewaken van de voortgang binnen begeleidingsrelaties met individuele verpleegkundigen en specifieke verpleegafdelingen.

Zelfstandigheid en oplettendheid zijn nodig om snel beslissingen en een leidende rol op zich te kunnen nemen in crisis- en conflictsituaties.

Overige functie-eisen:

1. Geduld en volharding zijn nodig bij het bespreekbaar maken van afweer- en weerstandsreacties bij verpleegkundigen en andere hulpverleners m.b.t. (verpleegkundig) psychiatrische problematiek in het algemeen ziekenhuis. Extra veel geduld en doorzettingsvermogen is vereist bij het begeleiden van patiënten met depressies, trauma's, agressieproblematiek en persoonlijkheidsproblematiek. Een hoge mate van frustratie tolerantie is vereist.
2. Hoge eisen worden gesteld aan ordening en systematiek bij het oplossen van complexe (verpleeg)problemen. Tevens worden deze eisen gesteld aan het ontwerpen en bijhouden van een registratiesysteem m.b.t. de eigen praktijk alsmede het interpreteren van gegevens die het systeem oplevert..
3. Een hoge mate van integriteit en betrouwbaarheid is vereist m.b.t. de kennis van zeer vertrouwelijke patiënt gegevens.
4. De VCP is vertegenwoordiger van het specialisme / de instelling in contacten met derden.

Inconveniënten:

1. Fysieke belasting treedt op door veel lopen.
2. Psychische belasting treedt op door het solitaire karakter van de functie, de VCP is voor inspiratie en ondersteuning hoofdzakelijk afhankelijk van zichzelf.
Psychische belasting treedt voorts op door confrontatie met de problematiek van patiënten (bijv. na tentamen suïcidii) en verpleegkundigen (bijv. na traumatische ervaringen), alsmede door agressie en bedreigingen in crisissituaties.
3. Risico op persoonlijk letsel bestaat bij interventies in acute crisissituaties.

VCPV
Juli 2000